

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joaquim Ruyra a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joaquim-ruyra> >

Joaquim Ruyra

Joaquim Ruyra

(Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Girona, 1858 - Barcelona, 1939. Narrador i poeta, també conreà la traducció, l'assaig i el teatre. De família de propietaris rurals i advocats, Ruyra estudià dret a

Barcelona però no va exercir mai. Des de l'adolescència s'entregà a l'ambició literària en un procés llarg i conflictiu que es desplega paral·lel a l'eclosió del catalanisme polític i de la [Renaixença](#) literària. Com el seu amic Ramon Turró, volia convertir-se en escriptor en llengua castellana, i durant anys escriví extensos drames romàntics d'ambientació medieval i diversos relats. Els manuscrits inèdits d'aquesta etapa d'aprenentatge que es clou el 1890 es conserven, juntament amb la resta del fons ruyrià, a la casa pairal de Blanes. En castellà, Ruyra sols va publicar, i encara anònimament, "El canto de la pescadora" dins el recull de Ramon Turró *Composiciones literarias* (1878), narració breu que ja apunta l'ambientació marina que caracteritza la seva obra posterior.

En els anys universitaris, Ruyra freqüenta [Jacint Verdaguer](#), amic de la família, i es converteix en espectador d'excepció de la publicació de *L'Atlàntida*. Continua escrivint en castellà tot i que la influència de Verdaguer és decisiva per al canvi de llengua i les possibilitats literàries que troba en el català viu i col·loquial del poble. Així es manifesta a "L'envejós", relat inacabat que dóna expressió als seus dubtes i contradiccions. Mentre s'instal·la a Blanes i s'incorpora al comandament del patrimoni familiar, viu atent a la vida literària i estudia la llengua de mariners i pagesos. El 1889 es casa amb Teresa de Llinàs i participa activament en el grup catalanista entorn de l'escriptor blanenc Josep Cortils i Vieta.

En català, es dóna a conèixer als [Jocs Florals](#) de Girona (1891, 1894 i 1896), Barcelona i Olot (1895) amb poemes de to èpic i romàntic que mereixen diverses distincions. El 1896 obté el Premi Extraordinari del Consistori dels Jocs Florals de Barcelona amb "Mar de llamp", "La mirada del pobret" i "Les senyorettes del mar", relats molt breus que denoten una síntesi ben personal d'elements romàntics i meravellosos, folklòrics i realistes, amb influència de Dante i Poe. El 1897 publica nombrosos poemes simbolistes, parnassians i traduccions de Verlaine a *La Veu de Catalunya* que el converteixen en un innovador important de la versificació. Aquests guanys són incorporats en les nombroses narracions i novel·les breus que publica en diaris i revistes. Amb el recull *Marines i boscatges* (1903) esdevé un narrador central del [modernisme](#) tal com ja ponderà [Joan Maragall](#) i model de prosa literària per a les generacions posteriors pel sentit del llenguatge i la riquesa expressiva.

El reconeixement unànim porta l'escriptor a desenvolupar altres activitats literàries, entre les quals destaca la col·laboració continuada en les tasques filològiques des de la seva decidida posició a favor d'un sistema lingüístic unitari, primer al costat de [L'Avenç](#) i, després, de Fabra. Participa en el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1906) i recupera el parlar blanenc, incorporat a la seva obra. En segon terme, formalitza teòricament la seva estètica amb articles com "El sentiment estètic en el moment de la sensació" (1904) o "Estètica de les imatges abstractes" (1907) de filiació clarament simbolista, o el més llarg i acadèmic "L'educació de la inventiva" (1921-1923), que constitueix un esforç poc convincent d'aplicar les teories matemàtiques de Henry Poincaré a la

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joaquim Ruyra a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joaquim-ruyra> >

creació literària. Des de 1918 forma part de la Secció Filològica de l'IEC i el 1924 ocupa la plaça d'[Àngel Guimerà](#).

Tot i això, la seva narrativa es ressent, en part per la transformació i debat en què es troba el gènere narratiu en les primeres dècades del segle XX, però també per la profunda crisi personal que viu l'escriptor, propiciada per una afecció bronquial crònica, aguditzada entre 1901 i 1906 que l'obliga a passar temporades en climes més càlids (Gran Canàries, Màlaga i Alacant) i que el porten paulatinament a una posició cristiana militant. Ruyra prova debades el repte de la novel·la, publica tres capítols de *La gent del mas Aulet* (1904), obra que no acabarà mai, tradueix del francès (*Contes et romans populaires* d'Erckmann-Chatrian i *Phèdre* de Racine, inèdita fins al 1949) i escriu bells sonets. Finalment, apareix *La parada* (1919), segon recull narratiu. En destaquen els relats basats en detalls autobiogràfics: de la seva infantesa a Blanes -"La parada"- i a Girona -"La fi del món a Girona" i "El primer llustre d'amor"- o "El malcontent", fruit de la seva imaginació abocada al conte popular amb final alligador. Aquests contes contenen tota la saviesa del gran contista que és Ruyra, també la seva fina ironia.

El 1920 publica *Pinya de rosa*, reedició ampliada de *Marines i boscatges*. *Entre flames* (1928), el tercer i últim recull narratiu, té ja un marcat to miscel·lani i d'homenatge. L'edició és a càrrec de Josep M. Junoy i d'altres joves escriptors i crítics com [Tomàs Garcés](#), Josep M. Capdevila o Manuel de Montoliu que veuen en "mestre Ruyra" l'exemple d'escriptor cristià que a partir de 1930 potenciarà *El Matí*, diari en el qual col·labora l'escriptor. En destaca, però, "Les coses benignes" (1925), afinat relat franciscà, i unes facècies humorístiques -"Els vint corders de Blanes", "El frare escalfallits", entre d'altres- exponents de la participació de l'escriptor en el setmanari blanenc *El recull* en què signava amb el pseudònim de L'Avi. Hi concorrien fent tertúlia l'amic i escriptor Vicenç Coma i Soley i el dibuixant Joan Junceda. Constituï una mena d'escola literària amb Josep Roig i Raventós com a principal representant.

Com a poeta publicà *El País del Pler* (1906), *Non-non* (1916), *Fulles ventisses* (1919) i *La cobla* (1930). Hi destaca la feina d'adaptació de cançons populars, de bressol o d'altres autors estrangers. La figura de Ruyra esdevingué llegendària des dels anys vint, sobretot a partir de l'*Homenot* que en va fer [Josep Pla](#). La descurança en el vestir, un cert excentricisme i una dona que no el comprenia han estat perpetuats per la historiografia, uns trets que amaguen un personatge complex, paral·litzat per l'alta exigència autoimposada. Ruyra ha estat el gran mestre de prosistes i narradors, de [Josep Carner](#) a [Carles Riba](#) i Josep Pla, de [Salvador Espriu](#) a [Pere Calders](#) i [Mercè Rodoreda](#), entre d'altres.

Copyright del text © 2000 Edicions 62

Tast de textos

Text

WEB: [Jacobé](#)

Un fragment de *Jacobé* de Joaquim Ruyra sobre el Baix Empordà.
<http://www.xtec.es/~evicioso/baixempo/stcrist.htm>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joaquim Ruyra a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joaquim-ruyra> >

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0057435

WEB: A la Viquipèdia

Nota biogràfica, obra i enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Joaquim_Ruyra

WEB: Membre de l'IEC

Joaquim Ruyra, membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans.

<http://apmembres2.iec.cat/detall.aspx?pkMembrePLE=217>

VIDEO: Joaquim Ruyra a Edu3.cat

Documental biogràfic de 21 minuts destinat a estudiants d'ESO i batxillerat i produït per la Generalitat de Catalunya.

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=18220&p_ex=ruyra

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Ruyra+Joaquim&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.es/search*cat/a?SEARCH=Ruyra+Joaquim&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SRuyra+Joaquim|Orightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

WEB: Per comprar-ne llibres

<http://www.llibres.cat/ca/detall-autor/ruyra-i-oms-joaquim>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Ruyra%20Joaquim&sc=1&ln=ca>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Ruyra%2C+Joaquim&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joaquim Ruyra a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joaquim-ruyra> >

Comentaris sobre l'autor

Crítica

WEB: Sobre la prosa modernista

Pàgina de lletrA sobre aquest gènere literari.

<http://lletra.uoc.edu/ca/genere/la-prosa-modernista/>

WEB: Un dels "Dotze mestres"

Pàgina de lletrA sobre aquesta obra de Maurici Serrahima.

<http://lletra.uoc.edu/ca/obra/dotze-mestres-1972/>

WEB: Joaquim Ruyra a l'AELC

Biografia, informacions, publicacions.

<http://www.escriptors.com/autors/ruyrarj/>

PDF: "Joaquim Ruyra, traductor"

Article de Lluïsa Julià publicat a *Quaderns* (1998).

<http://www.raco.cat/index.php/QuadernsTraduccio/article/view/25158/24993>

WEB: Joaquim Ruyra en format vídeo

Vida i obra de l'escriptor a la Videoteca Digital del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=18220&p_ex=Ruyra&p_amb=4842&p_tip=VIDEO

Diversos

WEB: Joaquim Ruyra, la fascinació pel mar

Vida, obra i fragments de les seves obres il·lustrades amb imatges del territori.

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=18220

WEB: "L'auca d'en Ruyra"

Auca escrita per Joan Vilamala i il·lustrada per Jaume Gubianas al web La paret de les auques. Amb suggeriments de treball.

<http://www.auques.cat/tot.php?auca=ruyra>

WEB: Esbart Joaquim Ruyra

Fundat l'any 1962 a Blanes, promou la dansa tradicional i popular catalana.

<http://www.gencat.net/entitats/ruyra.htm>

WEB: Premi Joaquim Ruyra

Convocat per La Galera, S.A. amb el patrocini de la Fundació Enciclopèdia Catalana.

<http://www.enciclopedia-catalana.com/fundacio/pjr.htm>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joaquim Ruyra a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joaquim-ruyra> >

WEB: "La Biblioteca Selecta reneix per aplegar els clàssics catalans"

Notícia a laMalla.net (02/04/04).

http://www.lamalla.net/canal/actualitat_cultural/literatura/article.asp?id=147667

Comentaris

WEB: Homenatge a Joaquim Ruyra en el centenari de *Marines i boscatges*

Inclou conferències sobre diversos aspectes de la vida i l'obra de l'autor, de Joan Martí Castell, Núria Arbó, Lluïsa Julià, Mila Segarra i Carles Miralles, entre d'altres.

http://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=coleccions_bibliografiques&subModuleName=&idCatalogacio=2842

WEB: Josep Pla i Joaquim Ruyra

Ressenya de Ramon Palomer sobre una conferència (UCE, 19/08/03) sobre Ruyra i Pla.

<http://lletres.net/pla/Ruyra-Pla.html>

PDF: *Marines i boscatges*

Dossier de Rosa Clar i Jaume Marí sobre aquesta novel·la, dins el Seminari didàctic "El gust per la lectura" (2003-2004).

http://www.xtec.cat/lic/centre/professorat/dossiersgust/Ruyra_2003.pdf

Propostes didàctiques

Recursos

WEB: Proposta de lectura sobre *Jacobé*

Recursos de lectura per als estudiants d'ESO al web de l'edu365.

<http://www.edu365.com/eso/muds/catala/lectures/jacobe/index.htm>
